

duf 157

Lördag / Söndag

- 3 **Lördag**
Alfred
- 4 **Söndag**
Rut
- 5 **Måndag**
Hanna
- 6 **Tisdag**
Trettondedag Jul
- 7 **Onsdag**
August
- 8 **Torsdag**
Erlend
- 9 **Fredag** ○
Gunnar
- 10 **Lördag**
Sigurd
- 11 **Söndag**
Hugo
- 12 **Måndag**
Frideborg
- 13 **Tisdag**
Knut
- 14 **Onsdag**
Felix
- 15 **Torsdag**
Laura
- 16 **Fredag**
Hjalmar
- 17 **Lördag** ○
Anton
- 18 **Söndag**
Hilda
- 19 **Måndag**
Henrik
- 20 **Tisdag**
Fabian
- 21 **Onsdag**
Agnes
- 22 **Torsdag**
Vincent
- 23 **Fredag**
Emilia
- 24 **Lördag** ○
Erika
- 25 **Söndag**
Paulus
- 26 **Måndag**
Botilda
- 27 **Tisdag**
Göte
- 28 **Onsdag** ☩
Karl



FRÅGELISTA

1. Intog lördagar och söndagar någon särställning gentemot de andra veckodagarna ifråga om städning och pyntning, kläder och hygien, mat och måltider, eller var de härvidlag som vilka andra dagar som helst?
2. Hur fördelades hemarbetet under fritiden?
3. I vad mån präglades veckosluten av familjeliv? Av umgänges- och kamratliv?
4. Vad gjorde man under veckosluten? Var det mest en sysslolös tid då man slöade och "inte gjorde något särskilt" mer än någon gång som en från den vanliga rutinen avvikande begivenhet? Eller var dessa dagar mera regelmässigt fyllda av vissa speciella intressen eller bestämda sysselsättningar året runt eller säsongvis? Vad kommer ni ihåg som typiska sysselsättningar för lördagskvällarna och söndagarna för er själv i olika åldrar och för era föräldrar eller för hela familjen? Vilken roll spelade t.ex. religion, politik, föreningsliv, friluftsliv, sport och idrott, promenader och utflykter, offentligt nöjes- och kulturliv, läsning och studier, arbete för egen räkning och extraarbete?
5. Fanns det vissa förbud och föreskrifter som var speciellt förknippade med lördagar och söndagar?
6. Tycker ni rent allmänt att det är skillnader mellan sättet att tillbringa lördagar och söndagar förr och nu? I så fall vilka? Är förändringarna till det bättre eller sämre?

Börja er skildring av lördagar och söndagar i föräldrarhemmet med att berätta något om hemorts- och hemmiljön.

För samtliga understrykningar ovan finns i det följande detaljfrågor och exemplifieringar hämtade ur tidningar, litteratur och uppteckningar i arkiven.

HEMORTS- OCH HEMMILJÖ

Berätta först om de orter ni bodde på under er barndom och ungdom. Vid vilken ålder lämnade ni själv och syskonen föräldrarhemmet?



Berätta om er fars arbete...



er mors - om hon förvärvs-
arbetade...

Hur bodde ni...



Var det i eget hus...



stor eller liten lägenhet?

Beskriv omgivningarna, bostadskvarteret, stadsdelen. Bodde det släktingar i hemmet? Anställda? Hade ni stor släkt? Bodde de nära eller långt bort? Var bodde far- och morföräldrar?



Berätta om er egen skolgång. I vilka naturliga tidsperioder anser ni att uppväxtårens veckoslutsupplevelser är uppdelade? Bestämde de t.ex. av skolgången, flyttningen mellan olika orter, förändringar i föräldrarnas livsföring, anskaffande av bil, sommarstuga, båt?

STÄDNING OCH PYNTNING

Skulle det vara särskilt välstädat och pyntat inom- och utomhus till veckoslutet? När gjordes i så fall städningen? Var det på fredagen eller på lördag förmiddag eller kväll? Var detta den enda städningen i veckan? Om anhörigas gravplatser fanns i närheten, brukade dessa då smyckas inför helgen?



"Veckostädningen gjordes på lördagen. Då skurade mor golvtilljorna så de sken gräddgula och den lilla kvinnan arbetade i sitt anletes svett, nervös och argsint, om barnen skulle råka stiga i 'det våta'".

... "sedan börjar söndagens karusell. Veckostädningen - någon dag måste det ju göras och det gives bara söndagen."

"Då lägger jag gärna rena söndagsduken på bordet, och blommorna ge prägel av fest."

"Det skulle alltid vara fint i trädgården. Det var en rund gång, runtom den skulle vara krattat, det skulle helst vara färdigt innan helgmålsringningen."



KLÄDER OCH HYGIEN

Klädde ni er likadant söndag som vardag? Eller hade familjemedlemmarna andra slags kläder om söndagarna än om vardagarna? På vad sätt avvek de från vardagskläderna? Fars? Mors? Barnens? Var de finare, ledigare, renare? Eller skilde de sig genom särskilda tillbehör (stärkkrage, slips, smycken etc)?

"Jag hade nästan alltid en vit brodyrklänning på söndagen och Gunnar (brodern) hade vita sjömanskläder. Men mamma tyckte inte om senare när jag började gå klädd i byxor."

"Barnen fick gå klädda som vanligt under veckan, fanns ej ombyte hos en familj på 6 barn samt far och mor."

"I julklapp hade jag en gång fått en guldförgylld kedja med hjärta. Det hade jag på söndagarna."

"...gjorde far toalett och klädde sig fint. Till vardags hade han ingen krage, men på söndagen var han fin och pyntad."

Var det samma klädsel om familjen var hemma för sig själv eller om man gick ut eller väntade besök?

Hade ni särskilda fritids- och sportkläder för veckoslutens olika aktiviteter (friluftsliv, fotboll, golf etc) eller använde ni vardagskläderna?

"Vi hade inga sportkläder. Ibland var det en stickad tröja som fick ersätta kappan."



Skulle hemhjälpen, om det fanns en sådan, ha annorlunda arbetskläder på söndagen än under andra dagar?

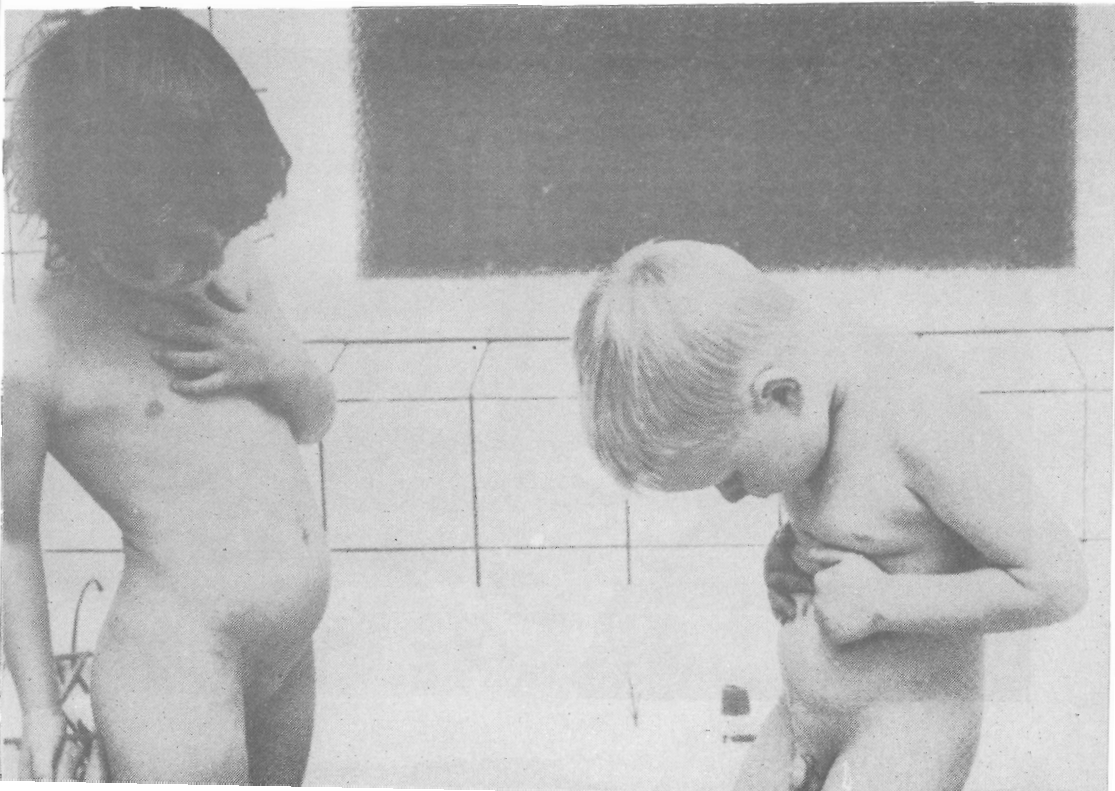
Hade flickorna särskild frisyr på söndagarna? Var rakning något som hörde söndagen till eller något som man hoppade över bara på söndagarna?

"Men varje söndagsmorgon rakade sig far och tvättade sig även om halsen. Han klippte mustascherna - som var stora 'preussare' och ögonbrynen som tenderade att bli alltför buskiga."

Var den personliga hygienens särskilt viktig vid veckoslutet? Skulle ni bada, tvätta håret, halsen, klippa naglarna o.s.v. just dessa dagar? Var det inte tid till sådant på vardagarna?

"Vi tvättade oss noga i en balja i köket på lördagskvällen."

"På lördagen tvättade sig alla noga vid diskbänken i köket. Håret tvättades sällan. Man trodde att det inte var bra att ofta tvätta håret. Vi hade långa flåtor, mor hade långt hår. Jag minns inte att jag någonsin såg mor tvätta håret."



MAT OCH MÅLTIDER NÄR FAMILJEN VAR ENSAM

Åt man vid samma tider lördagar och söndagar som i veckan? Vilka måltider förekom och vilka var tiderna? Var hela familjen som regel samlad till alla måltiderna? Var detta vanligt även på vardagarna? Eller åt barn och föräldrar då på skilda tider och vid skilda bord? Om det bodde släktingar i huset eller fanns anställda, åt dessa då tillsammans med familjen (vardagar, lördag/söndag)?

Var maten finare och rikligare än annars? Var det någon skillnad mellan vardags- och veckoslutsmat ifråga om stekt och kokt mat, skalad och oskalad potatis, smör och margarin, antal rätter?

"Vi använde smör bara om söndagarna, annars var det flott i vardagslag."

Fick ni sådan mat som aldrig förekom under veckans övriga dagar? Var det stående rätter som återkom veckoslut efter veckoslut? Vad kommer ni ihåg som typisk lördags- och söndagsmat?

"Maten, nästan undantagslöst, kalvstek och äppelkaka med vaniljsås."



Var det nya recept och variationer som prövades? Serverades mer lättlagad mat lördagar och söndagar eller tvärtom?

"Vi har t.ex. söndagsmiddagen. I såväl mitt som min mans barndoms-hem var söndagsmiddagen en storartad och imponerande företeelse med buljong och stekar och dessert och ost. Och så kaffe med nybakat. Denna matorgie har jag visligen slopat från mitt söndagsprogram. Min söndags-frukostmiddag består av - svimma bara inte! - soppa eller stuvning, som kokats på lördagen, och en lättlagad dessert, t.ex. fruktsallad. Som en motvikt mot denna spartanska måltid brukar jag dock på lördag kväll ställa till med en liten supé med några verkliga läckerheter."

Brukade söndagsmaten lagas på söndagen eller dagen innan? Om den lagades innan, vad berodde detta då på? Att er mor inte ville vänhelga vilodagen med arbete? Att hon ville vara ledig på söndagen? Att hemhjälpen var ledig på söndagen? Att maten inte annars höll sig till söndagen?

"Vilodagsbudet respekterades ytterst strängt. All mat lagades på lördagen och enklast möjliga mathållning förekom på söndagen."

Hörde vin eller sprit till lördags- eller söndagsmaten i motsats till veckans andra måltider?



Åt ni i samma rum som under veckans andra dagar? Var? Skilde sig dukningen från andra dagars? På vad sätt?

"På vardagarna åt vi i köket men på söndagarna i finrummet. Vit duk på bordet, rena servetter. Finporslinet togs fram."

Hade ni kaffe och kakor på bestämda tider under helgen? Bakades det särskilt till veckosluten?

Förekom "kaffe på sängen" eller "frukost på sängen"? Vem fick och vem ordnade?

"Men på söndagarna bjuda pojkarna på kaffe på sängen..."

HEMARBETE

När slutade de vuxna i familjen sina arbeten på lördagen? När slutade skolan? Om hemhjälp av olika slag fanns (jungfru, hembiträde, barnhusa, kokerska), hur var då deras arbetstider under lördagar och söndagar?



När gjordes matinköpen för veckohelgen? I den vanliga affären eller på annat håll?

"På fredagen handlades i speceriaffären....På lördagen var det torg, där fanns allting att köpa förutom specier."

Vem handlade och bar hem varorna?

"Lördagen är uppköpens dag. Istället för att gå på expeditionen gör jag en affärsronda. Det går fort. Jag har ju nära till torget och butikerna runt om. På fredagkvällen skriver jag en lista för mejeriboden och en för speceriaffären. Båda sänder upp varorna."

"Mor handlade i hökerierna på fredagskvällen i regel."



Brukade det göras spritinköp inför helgen?

När, var och av vem?



Brukade far och barnen (flickorna,pojkar) som regel överta en del av de sysslor som i vardagslag utfördes av mor eller anställda? I så fall vilka och i vilken omfattning? Städning? Bäddning? Matlagning? Diskning?Småbarns-skötsel? Barnpassning? Barnvagnspromenader? Hjälpte far till även om andra såg det? Utförde han sådana sysslor även under vardagarna?



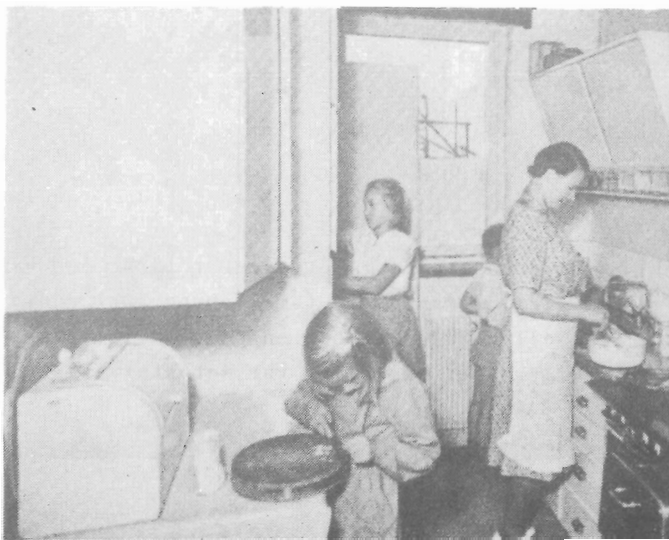
"Så kan jag läsa tidningen till min man stiger upp - han bäddar själv sin säng om söndagarna."

"Pojkarna fick bädda sina sängar och gå ärenden, medan vi två flickor fick hjälpa till med allt i hemmet."

Innebar lördagar och söndagar extra arbete för er mor istället för fritid? På vad sätt? Om far- och morföräldrar eller andra släktingar bodde i huset hjälpte de då till med hemarbetet under lördagar och söndagar?

"Men det får jag säga, att nog får man knoga på lördag och hålla på till sent, för att man skall få någon stund över på söndag."

"Någonstans undrar jag om inte hemmets skötsel förr i tiden nästan hade en religiös förankring. Jag minns en kyrksam gumma från min barndom när man hade galvaniserade diskbänkar. Hon kunde inte gå till kyrkan på söndagsförmiddagen om hon inte först skurat diskbänken med sand."



FAMILJELIV

Var antingen lördagkvällarna eller söndagarna eller båda dagarna typiska familjedagar då föräldrar och barn tillsammans var hemma eller borta? Berodde detta i så fall på att varken föräldrarna eller de större barnen hade möjligheter att göra något annat? Eller ansågs det att den dagen eller de dagarna skulle familjen vara tillsammans? Försökte man i ert hem att ge lördagskvällar då bara familjen var hemma en festlig prägel genom t.ex. extra föräring, brasa, tända ljus eller sådant?



"Det var ett prästhem, och så passade det kanske särskilt bra att helga lördagen. Far hade att bereda predikan till söndagen, far och mor gingo därför aldrig bort på lördagen annat än i största nödfall. Klockan 5 samlades familjen vid kaffebordet framför brasan i förmaket. Den fyra-årige Lars dukade med viktig min fram koppar, fat och skedar och bar t. o.m. in sockerskålen utan att snatta en bit. Och Britta, som var äldre, lade upp bröd med någon extra god kaka hemmaftonen till ära. Ibland prydde barnen bordet med en blomma; på vintern ville de också gärna ha ett julgransljus, för att det skulle vara riktigt rart. Alla sitta framför brasan och njuta, barnen med sitt silverkaffe. Far

kommer gärna med en stund, barnens glada prat stör inte hans predikoförberedelse, mor känner fullkomlig lycka att ha de sina omkring sig, och den goda och trofasta Ellen, som hjälper till i hemmet, njuter av friden efter veckans arbete. Kanske hör Britta en stund på vad farbror Sven och Efraim Alexander pratar i radio, kanske barnen efter kaffet vill sjunga några Alice Tagnérvisor, som mor spelar på pianot. Eller allra bäst: 'Kära far, berättas en saga', eller 'Berätta när mor var liten!'"

Vad sysslade ni med? Gjorde föräldrar och barn något tillsammans som t.ex. lyssnade på familjeprogram i radio, lekte lekar, spelade spel eller höll var och en på med sitt? Var sådana familjekvällar sig lika året om, eller var det stor skillnad mellan t.ex. sommar och vinter?

Gick föräldrar och barn ibland ut tillsammans på lördagar eller söndagar?

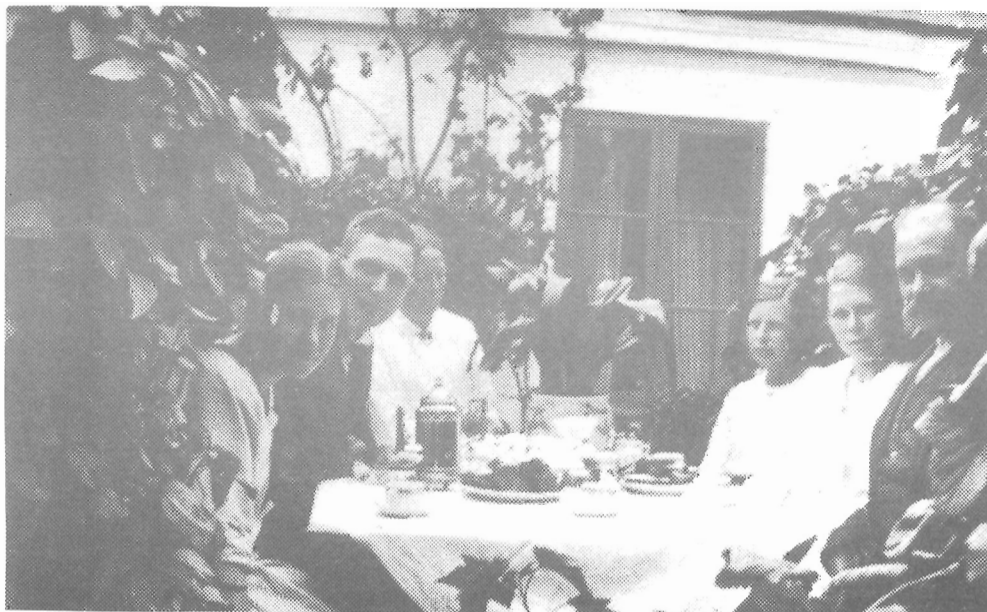
Vad gjorde man då? (För mer detaljerade frågor se nedan under olika aktiviteter). Vem bestämde vad ni skulle göra? Förekom samråd mellan föräldrar och barn eller hade barnen ingen talan? Var det föräldrarnas intressen eller barnens, som blev tillgodosedda?

"Helst skulle man gå till farmor åtminstone varannan söndag och hälsa på henne. Och ville det sig väl, behövde man inte sitta där så värst länge, för då kom andra släktingar."

Ägnade föräldrarna sig speciellt åt barnen om söndagen? Var det något av en "barnens dag", då man gjorde sådant som de gillade?

Tyckte ni om att vara tillsammans med familjen under veckosluten som tonåring eller ville ni hellre göra något annat? Händes det att det blev bråk och uppträden i familjen med anledning av att ni ville göra något annat?

"Familjen brukade inte vara särskilt tillsammans under söndagarna. Jag hade ju mina kamrater."



UMGÄNGES- OCH KAMRATLIV

Ägnades lördagen eller söndagen eller båda dagarna mera regelmässigt åt umgängesliv med bekanta i hemmen eller ute? Var det vanligt att folk "tittade in" till föräldrarna på lördagskvällarna, söndagarna? Var det i så fall företrädesvis släkt, gran- nar eller andra bekanta? Var det gifta par (med eller utan barn) eller kvinnliga bekanta till er mor eller manliga bekanta till er far? Brukade de bli bjudna på något då (kaffe, mat, vin, sprit)?

"Som gifta hade vi goda vänner, som gick till varandra på lördagar eller söndagseftermiddagar. Barnen fick inte ofta vara med. Det bjöds på kaffe och ibland även smörgås. Vi kunde också gå objudna och utan att få någon förplägnad. Vi var alltid lika välkomna."

"Pappas arbetskamrater kom och satt i rummet och pratade på eftermiddagen och kvällen. De bjöds på kaffe."



Satt de bara och pratade eller spelade de kort, handarbetade, hörde på radio eller något annat?

Lämnade era föräldrar ofta hemmet på lördagskvällar och söndagar? Båda tillsammans eller bara er far eller mor?

"Helgdagar och söndagar var mor och far mest tillsammans med en bror till fadern och dennes fru."

Samlades vuxna och barn utomhus på gården eller gatan?

"Man träffade vänner från samma gård på eftermiddagen, man drack kaffe och spelade och sjöng tillsammans..."

"Om lördagskvällarna ordnade vi dans i kolonien och ibland även på gårdarna."

Vilken roll spelade spriten i veckohelgsfirandet?

"Gubbarna gick till varandra ibland med en liter och så spelade man kort - när kärringarna var med, satt dessa i ett rum eller i en hörna för sig, drack kaffe och pratade."

Brukade era föräldrar ha bjudningar eller gå på bjudningar? Var lördagen eller söndagen då den självklara dagen för sådana eller var andra veckodagar lika vanliga eller vanligare? Vad var det för slags bjudningar? Vilka bjöds?

Var ni själv som regel tillsammans med kamrater på lördagskvällarna? På söndagarna? Vid vilken ålder började ni med detta? Träffades ni i hemmen eller ute? Om ni var i hemmen hos varandra, var det då när föräldrarna var hemma eller bara när det var "föräldrar-fritt"? Hade ni barn- och ungdomsbjudningar i hemmet? Berätta i så fall om sådana; hur man bjöd, vad som bjöds och vad ni gjorde.



Fanns det några särskilda platser där ni samlades utomhus, t.ex. stationen, kiosken? Eller särskilda "strög" där ni visste att kamraterna skulle gå. Vad företog ni er sedan ni samlats? I hemmen? Ute? Var ni med i något särskilt gäng? Berätta i så fall hur det var sammansatt, hur många ni var, vad ni kallade er, var ni höll till och vad ni gjorde lördagar och söndagar?

"I tonåren var jag tillsammans med åtta andra pojkar, vi bildade ett gäng, och den som sist fick tag på en flicka på lördagskvällen, fick bjuda på kaffe på söndagen."

Vad tyckte era föräldrar om gänget?

Vilken roll spelade sprit och sex i kamratlivet under veckosluten? I vad mån kontrollerade era föräldrar ert kamratumgänge och era lördags- och söndagsnöjen? Skulle ni vara hemma på bestämda tider på kvällen (vilka) och till måltider? Blev det utskällning och bestraffning (av vilket slag) om ni inte lydde?



RELIGION

Var ert hem religiöst präglat? På vad sätt och i vilken grad? Tog man direkt avstånd från kyrkan och religionen eller var man religiöst likgiltig? Fanns det motsättningar mellan generationerna? Inom generationerna? Gick era föräldrar regelmässigt till kyrkan eller kapellet om söndagarna? Båda eller bara en av dem? Brukade ni vara med? Som liten? Som tonåring? Var det frivilligt eller av tvång i det senare fallet? Förekom andakt i hemmet? Radioandakt?

"Pappa gick i kyrkan eller missionshuset varje söndag, helst såg han att vi följde med, men det var helt frivilligt."

"Min moders högläsning av söndagsbetraktelsen ur Luthers postilla söndagsförmiddagen var mer än tråkig, tyckte vi barn, som var tvungna att sitta tysta och stilla och lyssna på henne...Under tiden låg far på soffan och halvsov."

Gick ni i söndagsskola? Var?



"När jag var liten, var det en pojke som hade fått fyra-fem röda äpplen. Han sa till mig, gå bara till farbrorn, som är söndagsskollärare i metodistkyrkan och skriv in dig, så får du nog också. Men jag fick inga. Då gick jag inte till söndagsskolan."



POLITIK

Vilka politiska intressen hade man inom familjen? Var man likgiltig? Aktiv?

"Pappa var närmast konservativ. Någon politik diskuterades aldrig hemma."

Var era föräldrar (båda eller en av dem) på politiska möten under veckosluten? Deltog de i demonstrationer? Brukade barnen tas med? Gick ni själv som tonåring ofta på politiska möten och föredrag under veckosluten? Deltog ni i demonstrationer?

"Far var stark socialist... under storstrejken kom far hem och var sönderslagen av polisen."

"Den politiska propagandan var ganska så livlig även då. Politiska möten förekom, skrifter delades ut och man satte upp affischer. Far och vi pågar gick alltid på fackföreningsmötena."



FÖRENINGSLIV

Vilka veckoslutsarrangemang av mer regelbunden karaktär i föreningsregi deltog familjemedlemmarna i? Era föräldrar? Barnen? Var det t. ex. fester, utfärder, hajker, föreläsningar, studiecirkelar? Vilka var föreningarna?



FRILUFTSLIV, SPORT OCH IDROTT

I vilken utsträckning ägnade familjemedlemmarna veckosluten åt friluftsliv (ex. strövtåg i skog och mark, bär- och svamp-plockning, jakt och fiske, skidåkning, utomhusbad)?

Hur stort var intresset inom familjen för sport och idrott? Vem var intresserad av vad? Var söndagen en dag som ägnades åt utövandet av någon sport eller idrott? I så fall vilken? Var det organiserad idrott inom klubb- eller föreningsram?

"Fritiden tillbringade jag mest tillsammans med gymnastikklubben. Jag var aktiv gymnast i cirka 20 år."

Gick ni och såg på idrottsevenemang och tävlingar om söndagarna? Brukade familjen då gå gemensamt? Far och son? Hörde man ofta på idrottsprogram i radio på söndagarna?



PROMENADER OCH UTFLYKTER

Var det brukligt att gå söndagspromenader utefter vissa promenadstråk? Gick hela familjen tillsammans eller gick föräldrarna för sig med småbarnen och tonåringarna för sig med kamrater? Förekom promenadkonserter?

"En omtyckt promenadplats var Strandpromenaden. Där gick familjerna och promenerade på söndagseftermiddagen. På Stortorget brukade 'Kronobergarna' spela vid ett-tiden på söndagarna. Det var ett uppskattat nöje att lyssna på dem."

Gick ni på kondis i samband med promenaden?

"Eftermiddagskaffet intogs ibland på något conditori, sommartid i någon conditoriträdgård."

Gjorde nu kortare utflykter till fots med matsäck inom eller utanför samhället? Var det tillsammans med familjen eller kamraterna?





OCH TÄNK SÅ ROLIGT FÖR MAMMA ATT
HA DET LITE PRIMITIVT OCH SÄNT!

Företog ni längre utflykter under söndagen? Vilka var utflyktsmålen? Var det vissa platser eller vissa personer? Var det utfärder i "det blå" utan bestämt mål? Var utfärderna anknutna till vissa söndagar och helger under året? Hur färdades ni? Hade ni förtäring med er eller åt ni på värdshus eller hos bekanta? Var det tillsammans med familjen eller kamrater?

"På söndagarna åkte vi ofta till landet till mormor och morfar."

"Långa söndagspromenader företogs, även utflykter med tåg till exempelvis bokskogen. Mat och kaffe medfördes."

Företog ni veckoslutsresor med övernattnig? Vart? Hur färdades ni? Var det campingturer? Besök hos släktingar?



Tillbringade ni veckoslutet i kolonistugan? Sommarstugan?

"Om lördagskvällarna ordnade vi dans i kolonien."

OFFENTLIGT NÖJES- OCH KULTURLIV

Var intresset inom familjen stort eller litet för det offentliga utbudet av nöjen på orten eller i omgivningen?

"Folkets Park fanns ej. Ej föreningsliv eller fackföreningar. Ej bio, ej teater, ej restaurang."

Vilka offentliga lokaler brukade hela familjen tillsammans, era föräldrar, ni själv ofta besöka på lördagarna? På söndagarna? Vilken roll spelade t.ex. biobesök (kvällsföreställningar, matinee), teaterbesök, konserter, Museibesök, konstutställningar?



"Någon gång gick vi på bio men min man tyckte bättre om teater... Konserter tyckte vi mycket om, och de hölls på läroverkets aula. Min make hade årskort i föreläsningsföreningen."

"Går du på bio då? - Nej sällan. De där amerikanska 'lyx-kryssfilmerna' passar inte mej. Det är ju bara ett fåtal människor, som lever i den miljön. Det är verkligheten man vill se. Gärna romantiserad, men ärlig ändå! Inget prål och båg och strunt! - Nå, går du på teatern då? -Gärna! Men det är för dyrt! Jag nämns inte gå ensam, och skall hela familjen gå, ja, då går matpengarna för flera dagar framåt."

Vad betydde Folkets park, dansbanor, danslokaler, restauranter, kafeer, spelhallar och ölhallar?

LÄSNING OCH STUDIER

Var man intresserad av läsning i er familj? Brukade veckosluten vara de verkliga läsdagarna till vilka man laddade upp med böcker och tidskrifter? Biblioteksbesök?

"Jag måste verkligen erkänna, att nästan hela min lediga tid på söndagen för det mesta går åt till läsning. Utom det att jag följer dagspressens aktuella frågor, läser jag min kära Husmoder från pärm till pärm. Sedan de av presentböckerna jag förut ej slukat. Har jag inget annat till hands, läser jag i barnens skolböcker. Ja, jag har till och med försökt mig på att läsa litet engelska på egen hand. Jag har alltid haft lätt för svenskan och jag gillar inga dåligt översatta dussinromaner."

Lånade eller köpte man dem? Vad för sorts böcker var det? Skönlitteratur eller facklitteratur? Speciellt nyutkommen litteratur? Allt man kom över? Var det mest tidskrifter man läste? Vilka tidskrifter lästes regelbundet av familjen? Av de vuxna? Av barnen?

"Far läste väldigt mycket. Han läste gärna reseskildringar och äventyrsromaner. Vi hade också 'Läkarboken' och 'Svea Rikes Lag' och han var väl förtrogen med innehållet i dessa böcker. Böckerna köptes - var vet jag ej. I övrigt hade vi Allers Familjejournal och Skånska Dagbladet. Mor och jag läste inte så mycket, och inställningen till läsning var över huvud taget inte av någon djupare natur inom familjerna."

Förekom högläsning under veckosluten? Var det ur sådana böcker som intresserade både vuxna och halvvuxna? Läste föräldrarna högt för småbarnen ur särskilda barnböcker? Kommer ni ihåg vilka det var?

I vilken utsträckning ägnade man veckosluten åt läsläsning eller studier?

"Man hade inte så mycket tid och ork över att läsa."



ARBETE FÖR EGEN RÄKNING OCH EXTRA-ARBETE

Var veckosluten i er familj i regel fyllda av nödvändigt arbete som det ej var tid för under veckan såsom trädgårdsarbete, klädvård, reparationer på hus eller lägenhet, bilvård? Vem gjorde vad? Eller var det de dagarna som företrädesvis ägnades åt hobbyarbeten av skilda slag? Vilka?

"Söndagarna är för henne ett sannskyldigt inferno, då måste hon göra allt som hon inte hunnit med under veckans kvällar. Och det är inte litet som ligger efter."



Var det någon i familjen, som arbetade under veckosluten för att tjäna extra pengar? Sålde t.ex. barnen tidningar? Gick pengarna i så fall till familjen eller till dem själva?

"Far var med i gamla Folkets Park vid Vattenledningsvägen, han sålde biljetter vid en av ingångarna. Roligast var när jag fick gå dit med kaffe till honom, då fick jag gå in."



I vilken utsträckning förekom grannhjälp och arbetsbyten under veckosluten?

FÖRBUD OCH FÖRESKRIFTER

Fick ni lära er att det fanns vissa saker, som man inte fick eller inte borde göra därför att det var lördag eller söndag? Ansågs det t.ex. mindre lämpligt att besöka offentliga nöjeslokaler en lördagskväll än andra vardagar? Eller var det värre att svära på en söndag än andra dagar? Fick ni lära er att man inte arbetar (leker, idrottar, dansar, spelar kort eller annat) på söndagen (eller fr.o.m. lördagskväll eller under högmässotid)? Var det vissa arbeten och lekar, som var tillåtna och andra som var förbjudna?

"Dicken, som var tvungen, sköttes. Annat hushållsarbete förekom ej. Man fick inte sy eller handarbete. Inte sticka eller måla. Far skötte kolonien på vardagskvällarna, aldrig på en söndag."

Användes talesätt, som anspelade på vådan av söndagsarbete?

"På söndagen fick inga onödiga arbeten utföras. Om jag ville sy i en knapp sade Mor att den gick av på måndagen."

Hur strängt höll man på sådana regler i ert hem? Vad hände om ni gjorde något som var förbjudet att göra en söndag?

"Min morfar skulle inte drömma om att utföra ens det minsta lilla trädgårdsarbete, vilket han om vardagarna var mycket road av. Ännu i denna dag, juli 1972, kan jag inte klippa av vissna rosor i min trädgård en söndag utan dåligt samvete."

Förekom tjat, olydnad och bråk med anledning av sådana regler? Kunde en sträng uppfattning i hemmet av söndagens helgd leda till besvärligheter inom kamratrekretsen där sådana regler kanske inte förekom? Skedde någon uppmjukning av sådana regler under er uppväxttid? Vad berodde detta i så fall på? Var det t.ex. efter flyttning till annan ort, efter mor- och farföräldrars död? Var Långfredagsförbuden flera och strängare än söndagsförbuden eller desamma?

"Egendomligt nog betraktades fotbollsmatcher på söndagen som tillåtliga för ungdomen."

Fanns det vissa saker, som bara var tillåtna på lördagar och söndagar? T.ex. gå på bio, äta gotter, använda vissa kläder, vara uppe länge, vara ute på kvällen, gå hem till kamrater eller ha kamrater hemma? Läs roliga böcker eller veckotidningar? Leka med vissa leksaker?